

GRAMÀTICA GREGA

CURS 2012-2013

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Gramàtica grega
Codi	100407
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs - primer semestre
Horari	Dilluns i dimecres de 8:30 a 10:00h
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

<u>Professor/a de contacte</u>	
Nom professor/a	Esperança Ramírez Sevilla
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7/127
Telèfon (*)	93 586 84 01
e-mail	esperanza.ramirez@uab.cat
Horari d'atenció	Dijous de 17:00 a 18:30h.

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

Aquesta assignatura es concep com una iniciació a l'estudi del grec clàssic, de manera que no es requereixen coneixements previs d'aquesta llengua per poder cursar-la. Amb tot, es recomana que aquells estudiants que hagin cursat assignatures de grec clàssic al batxillerat en repassin els continguts gramaticals.

És convenient, però no imprescindible, que els estudiants tinguin un nivell bàsic d'anglès i francès, perquè es podran fer activitats extretes de bibliografia en aquestes llengües.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura forma part de la matèria "Llengua Clàssica" del primer curs del grau "Estudis Clàssics" i es planteja com una assignatura de formació bàsica.

Els seus continguts cerquen oferir una iniciació a l'estudi de la llengua grega clàssica amb l'objectiu final que l'estudiant conegui les estructures morfosintàctiques i el lèxic necessari per poder llegir i interpretar textos grecs de nivell bàsic en prosa àtica.

Tant pel que fa als continguts com a la metodologia, aquesta assignatura forma una unitat temàtica amb l'assignatura "Textos grecs", programada per al segon semestre d'aquest mateix curs.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE1. Interpretar textos grecs, escrits en prosa, aplicant el mètode filològic
Resultats d'aprenentatge	<p>RA1. Llegir i traduir correctament un text grec en prosa àtica de nivell bàsic.</p> <p>RA2. Identificar un lèxic grec bàsic d'uns 500 mots.</p>

Competència	CE2. Consolidar els coneixements gramaticals adquirits i aplicar-los a l'anàlisi i a la comprensió dels textos grecs
Resultats d'aprenentatge	<p>RA3. Analitzar morfosintàcticament un text grec en prosa àtica de nivell bàsic.</p> <p>RA4. Identificar les estructures sintàctiques i la morfologia bàsiques de la llengua grega clàssica.</p>

Competència	CE3. Explicar un text literari aplicant els coneixements literaris, mètrics i estilístics
Resultats d'aprenentatge	RA5. Explicar els continguts de l' <i>Odíssea</i> d'Homer i les seves característiques en el marc de l'èpica grega arcaica.

Competència	CE4. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi en la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
Resultats d'aprenentatge	RA6. Resoldre exercicis d'aplicació de coneixements gramaticals.

Competència	CT1. Comunicar de forma oral i/o escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits
Resultats d'aprenentatge	RA7. Explicar oralment i per escrit les característiques d'un text grec en prosa àtica de nivell bàsic.

CE = competència específica/ CT = competència transversal

6.- Continguts de l'assignatura

Els continguts d'aquesta assignatura comprenen, d'una banda, la descripció de les formes gramaticals i de les estructures sintàctiques bàsiques del grec àtic clàssic, i, de l'altra, la realització d'exercicis diversos que en facilitin la comprensió, imprescindible a l'hora de procedir a la traducció i interpretació dels textos grecs originals.

Els temes que es tractaran són aquests, tot i que no necessàriament en aquest mateix ordre:

I. L'alfabet grec: lectura i escriptura. L'accentuació. La puntuació.

II. Morfologia:

II.1. Morfologia nominal. Generalitats

II.1.1. La declinació dels temes en $-\alpha$ (1a declinació)

II.1.2. La declinació dels temes en $-o$ o temàtica (2a declinació)

II.1.3. La declinació atemàtica (3a declinació): Temes consonàntics: en gutural, en labial, en dental, en nasal, en $-\nu\tau$, en líquida i en sibilant. Temes vocàlics: en diftong ($-\epsilon\nu, -\alpha\nu, -o\nu$), en semivocal ($-\iota, -\upsilon$), temes en $-o\iota$ i en $-\omega$

II.1.4. Substantius irregulars

II.1.5. L'article

II.1.6. L'adjectiu

II.2. Morfologia verbal. Generalitats.

II.2.1. El tema de present. Present d'indicatiu: verbs temàtics ($-\omega$), no contractes i contractes, i verbs atemàtics ($-\mu\iota$). Infinitiu de present. Participi de present. L'imperfet d'indicatiu.

II.2.2. El tema d'aorist (I). Aorist sigmàtic: indicatiu, infinitiu i participi.

II.2.3. El tema d'aorist (II). Aorist temàtic: indicatiu, infinitiu i participi.

II.3. Els adverbis

II.4. Les preposicions

III. Sintaxi:

III.1. Sintaxi dels casos

III.2. L'oració simple i l'oració composta

III.3. La coordinació

III.4. La subordinació

III.4.1. Les oracions subordinades completives (I): oracions amb conjunció $\kappa\alpha\iota$ ($\kappa\alpha\iota$), oracions d'infinitiu.

III.5. El participi apositiu i atributiu.

N.B. Alguns dels punts d'aquest temari poden ser eliminats o ampliat en funció del ritme de treball del grup. Aquells punts que, per qüestions de temps, no siguin treballats en aquesta assignatura seran tractats en l'assignatura "Textos Grecs", programada per al segon semestre d'aquest mateix curs.

En aquesta assignatura serà obligatòria i avaluable la lectura del llibre *l'Odissea* d'Homer en traducció.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

La metodologia docent d'aquesta assignatura consistirà en alternar les explicacions teòriques de cadascun dels temes gramaticals enumerats anteriorment, amb la realització d'exercicis pràctics que ajudin els alumnes a retenir els conceptes gramaticals i a aplicar-los en la lectura de textos de nivell bàsic.

Al principi del curs es lliurarà un dossier amb una selecció de textos i exercicis d'iniciació a la llengua grega, extrets de manuals inclosos en la bibliografia. Al llarg del curs, es podran anar afegint o eliminant activitats en funció de les necessitats i dels interessos del grup.

Pel que fa a la lectura de *l'Odissea*, la professora en farà un seguiment mitjançant la realització d'un seguit d'activitats avaluable que demostrin que l'estudiant ha llegit l'obra, n'ha comprès els continguts i és capaç de situar-la en el seu context de producció, així com de valorar-ne la seva importància en el nostre llegat cultural.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENENTATGE
-------------------	-----------	-------	--------------------------

Dirigides (30%)

Exposició dels temes d'acord amb la programació de l'assignatura	20 h.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6
Presentació oral o escrita d'exercicis i traduccions que exemplifiquin els temes gramaticals tractats	22 h.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Realització d'exàmens parcials (2)	3 h.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
TOTAL	45 h.	

Dirigides (16%)

Lectura orientada i comentari de <i>L'Odissea</i> d'Homer	12 h.	RA5
Tutories programades (4)	6 h.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Exercicis puntuables	12 h.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
TOTAL	30 h.	

Autònomes (50%)

Realització d'exercicis i traduccions	40 h.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6
Estudi de gramàtica i vocabulari	35 h.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6
TOTAL	75 h.	

8.- Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es farà tenint com a referència les activitats d'avaluació que consten en el quadre inferior.

És important que l'estudiant tingui en compte que l'avaluació també contempla l'assistència regular a classe i la realització i lliurament dels exercicis, traduccions i activitats diverses proposades a classe en els terminis establerts.

Aquell estudiant que hagi presentat dues de les activitats d'avaluació, no podrà renunciar a ser avaluat; és a dir, no podrà optar a tenir un "no presentat" com a qualificació final.

A la reavaluació final, l'estudiant podrà recuperar la nota corresponent a les activitats sobre *L'Odissea* d'Homer (20%) i un dels dos exàmens parcials realitzats al llarg del curs (40%).

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

**RESULTATS
D'APRENENTATGE**

Exercicis puntuables = 20%	12 h. (activitat supervisada)	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Activitats sobre l' <i>Odissea d'Homer</i> (19/12/2012) = 20%	12 h. (activitat supervisada)	RA5
1r Examen parcial (08/11/2012) = 20%	1,5h (activitat dirigida)	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
2n Examen parcial (14/01/2013) = 40%	1,5h (activitat dirigida)	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7

9- Bibliografia i enllaços web

Gramàtiques, manuals, reculls d'exercicis i antologies de textos:

- ALBERICH, J., *Delos 1*, Barcelona 2002
 ———, *Delos 2*, Barcelona 2003
 BALME, M.- G. LAWALL- L. MIRAGLIA, *Athenaze. Introduzione al greco antico. Vol. I*, 2007
 BERENGUER AMENÓS, J., *Gramàtica grega*, Barcelona 2002³⁷
 BERTRAND, J., *La grammaire grecque par l'exemple*, Paris 1996
 ———, *Nouvelle grammaire grecque*, Paris 2000
 BIZOS, M., *Cours de Thème grec*, Paris 1999 [1944]
 DEL POZO, A.- J. ALBERICH- C. LEÓN- P. LÓPEZ, *Textos griegos*, Barcelona 1984
 GALIANO, M.F.- F.R. ADRADOS, *Primera antología griega*, Madrid 1985³
Reading Greek (I-II). Mètode per a la lectura del grec clàssic, Barcelona 1987
 RICO, C., *Polis. Parler le grec ancien comme une langue vivante*, Paris 2009
 SAFFIRE, P.- C. FREIS, *Ancient Greek alive*, North Carolina Press 1999
 SHELMERDINE, C.W., *Introduction to Greek*, Newburyport 2008²
 VERNHES, J.V., *Ἐκταύρον. Initiation au grec ancien*, Paris 2001³

Diccionaris i lèxics:

- ALBERICH, J.- ROS, M., *La transcripció dels noms propis grecs i llatins*, Barcelona 1993
 BERTRAND, J., *Vocabulaire grec du mot à la pensée. L'abrégé*, Paris 2008
 BYL, S., *Vocabulaire grec de base*, Brussel·les 2004¹⁰
 FERNÁNDEZ GALIANO, M., *La transcripción castellana de los nombres propios griegos*, Madrid 1969²
 PAVÓN, J.M., *Diccionario manual griego-español*, Barcelona 1993¹⁷

Enllaços web:

- <http://www.xtec.es/~sgiralt/labyrinthus/graccia/glossa/gramma.html>
Resum de gramàtica grega en català elaborat per Sebastià Giralt
- http://www.extremaduraclasica.com/gramatica_griega/index.html
Resum de gramàtica grega en castellà elaborat per Carlos Cabanillas
- <http://bcs.fltr.ucl.ac.be/GraGre/00.Plan.htm>
Resum de gramàtica grega en francès elaborat per Anne-Marie Boxus

10.- Programació de l'assignatura

El temari de l'assignatura es desenvoluparà d'acord amb aquest calendari orientatiu, tot i que es poden produir canvis a causa d'imprevistos o de necessitats puntuals dels alumnes.

Entre les activitats previstes es contempla la realització de dos exàmens parcials (els dies 8 de novembre i 14 de gener), la qualificació dels quals representarà el 60% de la nota final. D'altra banda, periòdicament es realitzaran exercicis sobre temes tractats a classe, la puntuació dels quals valdrà el 20% de la nota. A més a més, es farà un seguit d'activitats puntuables sobre l'*Odissea* d'Homer, que caldrà lliurar el 19 de desembre i que representarà el 20% restant.

En aquest quadre no estan contemplades les activitats de les tutories, en què es treballarà en grups reduïts per reforçar o ampliar aspectes puntuals, procurant adaptar els continguts a les necessitats o als interessos dels estudiants.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Setmana 1 17-21 setembre	L'alfabet grec: lectura i escriptura	Per determ		RA1, RA2
Setmana 2 24-28 setembre	L'accentuació / La puntuació La declinació / Nominatiu i vocatiu singular	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 3 1-5 octubre	El datiu singular El present indicatiu (I)	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 4 8-12 octubre	El genitiu singular El nominatiu plural	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 5 15-19 octubre	El present indicatiu (II): verbs contractes L'acusatiu plural / Masculins en -α	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 6 22-26 octubre	L'acusatiu plural / Masculins en -α El genitiu plural	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 7 29 oct. - 2 nov.	L'imperfet (I) L'imperfet (II): verbs contractes	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 8 5-9 novembre	El datiu plural / Repàs de declinacions Primera prova: 8 de novembre	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 9 12-16 novembre	Les preposicions El gènere neutre	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 10 19-23 novembre	Adverbis Participi de present	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 11 26-30 novembre	Participi apositiu i atributiu Infinitiu present	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7

Setmana 12 3-7 desembre	Oracions subordinades d'infinitiu / οτι (οτις)	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 13 10-14 desembre	El tema d'orist	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 14 17-21 desembre	L'orist sigmàtic	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 15 7-11 gener	L'orist temàtic	Per determ	Dossier de textos	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6, RA7
Setmana 16 14-18 gener	Segona prova: 14 de gener	Per determ		RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6
Setmanes 17-18 21-25 gener 28 gen. - 1 febrer	Reavaluació	Per determ		RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
19 de desembre	Treball sobre l' <i>Odíssea</i> d'Homer	Aula per determ. / Campus virtual		RA5

NB. Les classes tindran lloc a la Facultat de Filosofia i Lletres, tot i que en funció de les necessitats dels alumnes algunes sessions es podran dur a terme a la Biblioteca d'Humanitats (els alumnes en seran prèviament avisats).